

عمری است تا پایی حم از پا نشسته‌ایم
 در کوی میفروش چو مینا نشسته‌ایم
 ما دا ذکوی باده فروزان گریز نیست
 تا باده در خم است همین خا نشسته‌ایم
 تا موج حادثات حه بازی کند که ما
 با زورق شکسته بدریا نشسته‌ایم
 ما آن مقایقیم که با داغ سینه سوز
 حامی گرفته‌ایم و بصرنا نشسته‌ایم
 طفل زمان فشد حو پروانه‌ام به مشت
 حرم دمی که بر سر کلها نشسته‌ایم
 عمری دویده‌ایم بهر سوی و عاقبت
 دست از طلب بشسته و از پا نشسته‌ایم
 رمزی ر حشم میت تو گفتیم تا ابد
 در هر سری حونشة صهبا نشسته‌ایم
 ***

بوسه

گر ماه شوی من آسمان حواهم سد
 گر سینه شوی آب دوان حواهم سد
 یعنی که ریایت ز هر گونه که هست
 گر بوسه موی لب و دهان حواهم سد

 خنده و گمی
 از ناز حه میخنده بر دیده که میگردید
 این دیده نهانی نیر خنده که میگردید
 چون دیده ترا سر مس از ناده اغباری
 در حون حود از غیرت غلطیده که میگردید
 تنها نه ازین مردم صد دوی و ریا دیدیس
 از مردمک خود هم با دیده که میگردید
 لب نیک و بد دنیا فاخوانده که میخنده
 جشم آخر هر کاری پائیده که میگردید
 صد داغ نهان دارد این سینه که میخنده
 صد گونه بلا دیدست این دیده که میگردید

اطهری گوهافی

علی اطهری فرزند احمد متولد سال ۱۳۰۵ شمسی در شهر کرمان
شور و عشق و ناکاهی اور اشاعری سوخته دل ساخت اطهری دارای احساسی
تند و آتشین است و غزلات بفر و دلنشن و جذاس بوای دل سوزان
بود و هست .

پریشان

بگذارید بگریم پریشانی حویش
که بخان آمدم از بی سرو ساما فی حوش
غم بی همنفسی کشت مرا در این شهر
با که گویم غم سوزنده پنهانی حوش
اندیش بحر بلا ساحل امیدی نیست
تا پدانسوی کشم کشتی خوفانی حوش
ذنده ام باز پس از آنمه ناکامیها
بخدا کس شناسم بگرانحانی حوش
سر بحک قدم دوست نهادیم و زدهم
داع رسموایت ای عشق به پیشانی حوش
خان حوب وانه بقر بان تو کردم کجا و شمع
بیتمت رقص کنان بر س قربانی حوش
حال ما دیدی و حندیدی و ما پس شبها
گریه کردیم پنهانی و حیرانی حوش
اطهری قصه عشق شنیدیم بسی
شنیدیم یکن دا به پریشانی حوش

دیوانه

واگذارید دمی بادل دیوانه مرا
غم خان است سما را غم خاناه مرا
آنکه در آتش غم سوخت جو پروا نه مرا
بی نیاز ار تو کند گردش پیشانه مرا
عالی می هست درین گونه می خانه مرا
یا بی می خانه رسان یا بدر خانه مرا
بریخت این سلسه لذت حوب رشانه مرا
دل من کرد بدیوانگی افسانه مرا

نیست کاری بشما مردم فردا نه مرا
حوود پرستی زنما دوست پرستی از من
کام در آس حسرت نگذازد چون شمع
گر نکشی بمراد دلم ای چرخ مگرد
عاقلان عیب من از باده پرستی مکنید
مستم ای دهر و هشیار حدا را مددی
یاد از آن شب که بدیوانگیم قهقهه زد
اطهری نالم اذ آن حشم فسونگر حاما

اوستا

محمد رضا مهرداد اوستا متولد سال ۱۳۰۸ شمسی دارای تألیفات
و تصنیفاتی شاعری حساس است که با رنج و غم آشنا و بد درد عشق هبتلا
بوده و هست .

نه از دور فلک مهری نه از بزم جهان کامی
نه شمع هستیم را از تسمیم فته آرامی
پجاتم راه ند هر باز دردی هر سر دردی
براهم باز شد هر گام دامی دربی دامی
بهش نقشی کدهی پندم، چه امیدی جه فرهانی
بهش سوئی که میبویم نه آغازی نه انجامی
نه جانرا اشتیاقی پر دل از تاز پریروئی
نه دل را آردزوئی در س از مهر دلارامی
فراد آورد گشت آسمان چاهی بهش راهی
فرود گسترد دور زندگی دامی بهش گامی
پکام ناکسان چون چام در گردش ندانم حون
بیاد ما نزد دوی چام ما نزد حامی
ندانم چوان تواند پرد پاری خاطر خسته
حنین گر بگندد برمی زدور چرخ ایامی
من وزین پس پیام دولت آزادگی دوری
که دامنگیر آمد حاتک کوی هر گلندامی
درود و آفرین تاکی که پاسخ بشنوی هر دم
دعائی دا پنفیریتی ، ملامی را پندشنا می
هتاب ای احترم سرافرازی بر آن محفل
که گردد حام مهر و ماه او بر کام حود کامی
نخواهم ننگه قادم است نامی از پی ننگی
نخواهم نام تا فرضت ننگی از پی نامی

با باطاهر

با باطاهر عربان همدانی که شهرت او بواسطه دویتی های ساده اوست که سوز درون و التهاب روح و روان بر انقلابش را آشکار کرده و احساس رفیق اورا نمودار ساخته در سلک تصوف و عرفان سیر میگردد و از شهرت و نام و نشان گریزان و بگوشه کیری و انزوا راغب بوده بین سبب تاریخ تولد و وفاتش بطور قطع معلوم نیست قبرش در همدان است غیر از دو بیتی ها کلمات قصاری دارد که حقایق تصوف را بیان کرده تولدش قرن چهارم هجری وفاتش اوایل قرن پنجم بعضی ۴۱۰ هجری نوشته اند .

میان شعله خشک و تر تدوتند
سرائی حالمی از دلبر تدوتند

خوش آنونکه اذ پا سر ندوتند
کنست و کعبه و بسحابه و دین

هوای بحث بی بال و پرم کرد
صبوری طرفه خاکی برسم کرد

غم عشقت بیابون پرورم کرد
بمو گفتی صبوری کن صبوری

نه حرفی و افرویستند نه بحوالتند
در این کوهارون آهو میرانند

حسنا آنونکه هر از بر زدانتند
جو معجنون رونهند اندر بیابان

سرسک از دیده پادونم سو و روز
هجدونم که نالوئم سو و روز

هوکه سر در بیابون سو و روز
له تب دیرم نه حایم میکند درد

بمودایم بحنگی ایدل ایدل
بوینم قاحه دنگی ایدل ایدل

مگر شیر و پلنگی ایدل ایدل
اگر دستم رسد حوقت بریح

با بافغانی

با بافغانی شیرازی شاعری خوش فریحه و رنده بی‌بند و بار و در اوایل زندگی عیاش و اهل عیش و طرب بوده از شیراز به تبریز مسافرت کرده و پس از وفات سلطان یعقوب بن حسن یاک به خراسان رفت و توبه کرده و در آیورد سکونت گرفت اواخر عمر در مشهد بوده و در سال ۹۲۵ هجری وفات یافت به سبک هندی غزلیاتی جذاب و شیوا دارد.

روزی که در دلم غم عشق تو خانه ساخت
 سیل بلا بخانه صبرم دوانه ساخت
 نفایش قدرت آن رخ عابد فریب را
 آشوب روزگار و بلای زمانه ساخت
 آن قطره‌ها که بر مژه‌ام خوش بسته بود
 چشمم ذشوق لعل لبت دانه دانه ساخت
 صد باد باد کرد گلستان کوی تو
 پلبل که در سریم جمن آشیانه ساخت
 خواب اجل گرفته من خسته را، که دل
 شرح درازی شب هجران فسانه ساخت
 شمشاد را که فاخته در حلق بندگیست
 حواهد برای زلف تو هشاطه شانه ساخت
 آن شهسوار گو مکن اذ غمزه تبغ کین
 چون کار عالمی بس تازیانه ساخت
 عاشق بیک نگاه تو ای ماه چادرمه
 کار هزار ماله در این آستانه ساخت
 مطرپ ن بھر گریه حانسوند اهل درد
 گفتار دردناک فنانی بجهانه ساخت

هستی

ایدل پیا که نوبت هستی گذشته است
 وقت نشاط و باده پرستی گذشته است
 اذ آب زندگی خه حکایت کند کسی
 با دل شکسته‌شی که ز هستی گذشته است
 حواهی بلند ساز مرا خواه پست کن
 کار هن اذ بلندی و پستی گذشته است
 دارم جنان حیال که نشکنه‌گی دلم
 و رهم‌شکست حون تو شکستی گذشته است
 بنشن دهی و باقی عمر عدم شمار
 کلین بیک دولجه‌تاتو نستی گذشته است
 هم در شرابخانه فنانی حراب به
 کارش چواند حرابی و هستی گذشته است

بهار

ملک الشعرا بهار نامش محمد تقی فرزند محمد کاظم صبوری ملک
السعای آستاله قدس رضوی در سال ۱۳۰۴ هجری مطابق ۱۴۷۵ خورشیدی
در هشتاد بدبی آمد او از مفاخر شعر و ادب هماصر است تحقیقاتی راجع
به سبک شناسی دارد و اشعارش پرهنگ و غزلیاتش نظر است در اردیبهشت
سال ۱۳۴۰ شمسی در سن ۶۵ سالگی در ایران بیماری سل از جهان رفت
و فریاد در شمران مقبره طهیر الدوله.

راز طبیعت

دوش در تیرگی عزلت حانق‌سائی
گشت روسن دلم از صحبت روشن رای
هر حه پرسیدم اذ آن دوست هرا دادچواب
سنه به از لذت هم صحبتی ، دامائی
آسمان بود بدانگونه که از سیم سپید
میخها کوفته باشد به سید دیمائی
با یکی جمیع صد وصله که از طول زمان
پاره حاجی شده و سوخته پامد حاجی
گفتم از دار طبیعت حبرت هست ؟ بگو
منتهایی بودش ، یا بودش مهدایی
گفت از اندازه ذرات محیطش حه خبر
حیوانی که پختند به تک دریمائی
گفتم این همروز حه بود ؟ گفت : بود
دد بین دهر ، دل سوخته نیدایی
گفتم این گویامدور که ذمی خوانی حیست
گفت سنگی است کهون حورده بر او تپایی
گفتم این انجم دخشنده حه باشد به سپهر
گفت بین دیش طبیعت تقد سر بالائی
گفتش هرzel فرونه سحن حد فرمای
گفت : والاکر از این دنیی دون دیمائی
گفتش قاعده حركت واين حاذبه حیست ؟
گفت از اسرار اذل حیست بگو گفت که گشت
عاشق حلوه حود ، شاهد بزم آرایی

گشت مجذوب خود و دورزد و جلوه نمود
شد اذ آن جلوه پیا سوری و استیلانی
سر پسر هستی اذاین عشق و اذاین جاذبه خاست
باشد این قصه ذ اسرار اذل افشاءی
گفتش جیست جدال وطن و دین گفتا
بر یکی حوان پیان همه و غوغائی
گفتم امید سعادت حه بود در عالم ؟
گفت با بی بصری عشق سمن سیماقی
گفتم این فلسفه و شعر حه باشد گفتا
دست و پائی شل و آنگه نظر بینائی
گفتش مرد ریاست که بود گفت کسی
کنر پی رنج و تسب طرح کند دعواقی
گفتم اذ علم نظر علم یقین خیزد گفت
نظر و علم یقین نیست حز استهزاگی
گفتش جیست بگیتی ره تقوی ۰ گفتا
بهتر از مهر و محبت نبود تقوائی
گفتم آئین وفا جیست درین عالم . گفت
گفته هبتدلی با سخن بیجاجائی
گفتم این حامنی عمر چه باشد ؟ گفتا
از لب مرگ شکر حنده پر دهنائی
گفتم آن حواب گران حیست پیایان حیات
گفت سیری است پس مقزل نا پیدائی
گفتش صحیت فردای قیامت حه بود
گفت کاش از پس امروز بود فردائی
گفتش حیست بدین قاعده تکلیف بهار
گفت اگر دست دهد عشق دخ ذیعائی

***

گمان مردم

مردم گمان برند که من در حصار دی
مسعودم و ستاره سعد است رهنمای
داند خدای کامل سعادت بود اگر
مسعود وار سر کتم اندر حصار نای
تا خود در این کریچه محنت پسر برم
یک روز تا بشام پدین وضع جانگزای
چون اندرین سرای نباشد پهز فریب
آن به که دیده عیج نبیند در این سرای

وحدت وجود

چندین هزار آیه بینی پر از نقوش
گر بی نهی برابر یکدیگر آید
چون نیک بنگری همه نقشها یکیست
بر تو یکی هزار نماید هر آید

جوانی

سحر گه بر اهی یکی پس دیدم سوی خاک خم گشته از ناقوانی
بگفتا، جوانی، جوانی، جوانی، جوانی بگفتم چه گم کردهای اندرین ره؟

بدیع الزمان

استاد علامه بدیع الزمان فروزانفر قرزنده آقا شیخ علی پشویهی خراسانی تولدش سال ۱۳۷۸ شمسی در پشویه دارای تألیفات نفیس و تحقیقات علمی ارزشده است که اغلب آنها بچاپ رسیده است.

در دل

مکن حدیثغم ای بار و باش سرخوش و مست
که در حدیث غم از درد و غم نشاید دست
چو دل بقصه نهادی طرب امید مدار
که باز می نرهد ماهی فتاده بشست
درون گلشن جان با نشاط پیوندد
ذ خاد زاد تعلق کسیکه دل پکست
به بین به بدل سرمست کوست رهبر عشق
غريق عیش بود چون بیوستان پیوست
ذ باده مست شود مرد ، فی ذشبشه و جام
سلامت سرمی باد اگر قرابه شکست
مدام بر در دل باش وزو مراد بجهوی
که کس بروی توانین در نعی توائد بست
مرا گه غصه هر دو جهان زدل پرخاست
عجب مدار اگر خاطرم به غم نشست
گل وجود مرا چون بمنی سرهشت خدای
چرا خراب نیتم چرا نباشم مست
تو نیز اگر که ذ پندار خوبیش مست نشی
هیین بروی حقارت برند باده پرست
مگوی تلخ و گر گفتی آنچنان باید
که همچو باده تلخش دهند دست بدمست

بهرزادی

دکتر عبدالله بهرزادی شاعری فکرتهستیج و کرانمایه است که شعرش
در نوع خود بی نظیر است در هر یکی از اشعارش جهانی لطف و نازک
خیالی است.

ترک یار

بی توبه از جان چگونه ذنده به‌مانم
آتش حسرت درین دردک و جانم
آه گره خودده گلوی زمانم
خون چکیده ذنای من غ فانم
ره سپر بی امان دام گمانم
از تو برویدم ولی به قیمت جانم
بازی عشق است سست دلی مخوانم

از تو برویدم ولی بقیمت حانم
پای مناهت نهاده‌ام پس عشق
شاخه پشکسته نهال امیدم
اشک فرو دیخته ز چشم قرامم
پرتو سوک آورم ذا خیر نایود
عشق فسونکار راز خویش برآندم
عمری اگر ماند و باز روپنوکردم

***

شعر نو

بر چشم تیز بین نگهبان کاینات ، افماد عکس اختن مر موذ ناشنام
بر آن نشان کار گه کبریا نبود ، این پر تو تلاش حکیمانه بیش ، کار خدا نبود
صف فلک شکافته شد طرح تازه ریخت ، در پوشش بلور زمین سفت دام دا
یک چند تند خیزو سبلک سیر و کنجکاو ، تقلید کرد گردش دیرین هادران
گردونه امید بش بود و اندر آن مرد دلاوری به رسالت نشسته بود
او بر سر تحقق آمال آدمی ، از جان گذشته بود
از پیمچشم نخم حسودان آسمان ، شاهین عرش سیم ، پفر مان باد گشت پیروز و زو
تندرست
در نقطه فرود بروی زمین نشست ، از من به قهرمان انسان سرفراز پداره باب
علم و فن
به از جان گذشگان به عشاچ پاکباز بی قید زادگان زبان و هرام و رنگه
شیواترین درود والاترین سپاس

پامناری پاریزی

دکتر محمد ابراهیم باستانی فرزند مرحوم حاج آخوند شیخ علی
اکبر در سال ۱۳۰۴ شمسی در پاریز سیرجان دیده بجهان گشود طی عرض
روان و در بدله گوئی خوش بیان است و چند اثر بچاپ رسانده.

گفتگوی آسمانی

در عرش بفردوسی، میگفت چنین . سعدی
آخر بعراد ما دنیا شد و دورانش
بر فرش ذمین پنگر پنگاشته هر سویی
نقش تو و نام من در شهر و پیامانش
هر مکتب و هر محل، هر شاد و مارستان
نام من و تو دارد بر سر ده و ایوانش
رو سوی امیری کرد سفراء و بحسرت گفت
افسوس بدین دنیا وین مردم نادانش
آن روز که ما بودیم دردانه تاج دهن
مردیم به ناکامی محتاج کنی نانش
و از بعد قرون امروز، رینند به پاکوبی
گلها به منار ما خوبان غزلخوانش
اینست و مجوزین پیش ارج هنر اذگینی
گرخواحة شیرازی ور خواجهی کرمانش
ناکامی و ناداری اصل هنر است آیا و
با هر که هنر ورزید خود کرد پریشا نش
من گویم : گر هبود ، فردوسی و سعدی را
خشتنی ن دیاطاش متری ن خیابانش
شہنامہ بسواندی دیوان پراکندی
بر باد خزان دادی اوراق گلستانش

نرغس در آب

نگار شوخ چشم گاهگاهی	بحسن خود بینک هی فرازید
درون عینکی جون آب شفاف	دو چشم مست او دل هیر پاید
ندانم یاد من بی هیچ هیبی	چرا عینک زدن را میستاید
تو گوئی نیک میداند که نرغس	درون آب حوشتر مینماید

پژهان

حسین فردید علیمرادخان امیر پنجه بختیاری متولد سال ۱۳۱۸
هجری بر احساس و تبریز کلام و غزلسراست، چند اثر ادبی دارد
انواع دل مشیند فر دل حو مر خیزد. گواهی بر اشعار شیوای اوست.

بر باد رفته

ما کیستیم دین و دل از دست دادهای
از چشم آسمان و دمین او فنادهای
بی جذبه چون حکایت از باد رفتهای
بی خلوه حون حوانی بر باد دادهای
بر گردن وجود چو دست شکستهای
دو دیده ذمای چو اشک فنادهای
هردانه با قسم شیرین و اشک تلخ
بر پا چو شمع تا دم مرگک ایستادهای
پای طمع بدامن همت کشیدهای
دست کرم برابر عالم گشادهای
از سر من فشارط چه حوئی کریں سخن
به پوی مهر حیرد و نه رنگه بادهای
آگه نه ای ذ رنح و آگه نه سود
سین از گرسنای و سوار از پیادهای
یاران بگور من بنویسید بعد من گک
پد بخت مردهای و سیه بخت زادهای

معبود

که هستی غیر از این سودی ندارد
نگاه حسرت آلودی ندارد
جهان حز عشق مقصودی ندارد
درین کاتشم دودی ندارد
که این سود احراء این سودی ندارد

دلم حر عشق معبدی مدارد
زینائی چه دیدست آنکه در چشم
ذ صحرای عدم تا شهر هستی
نشد چشمی تر از سور دل من
شدم در دوستی بد نام و مادرم

پروین اعتصامی

بزرگترین و نامی ترین زن شاعر ایران پروین اعتصامی دختر
مرحوم یوسف اعظام الملک آشتیانی است در سال ۱۳۸۵ شمسی در تبریز
بدنیا آمد و تحصیلات خود را در کالج آمريکائی پایان رسانید چند ماه
بیشتر با پسر عمومی پدرش دوران زناشویش طول نکشید خودش گوید
ای گل توز جمعیت گلزار چه دیدی

جز سرزنش و پدرسی خار چه دیدی
ای لعل دل افروز ، تو با اینهمه پر تو
جز مشتری سفله بیازار چه دیدی

رفتی به چمن لیک نفس گشت نصیبت
غیر از نفس، ای مرغ گرفتار چه دیدی

این بانوی روشنفکر و بلند اندیشه در فروردین سال ۱۳۴۰ شمسی
بعرض تیغوس در سن ۲۵ سالگی از دنیای پر هاجرا رفت و جهان ادبیات
را برای همیشه از ستاره فروزان و تابناک نبوغش بیفروغ ساخت و راجع به
آخرین منزل هستی چنین گفت :

زادن و کشنن و پنهان کردن دهر را رسم و ره دیرین است
خرم آنکس که در این محنت گاه خاطری را سبب تسکین است

بنفسه

بنفسه صبحدم افسرد و باعیان گختش
که بیکه از جمن آزد و زود روی نهفت
حوال داد که ما زود رقنى یو دیم
چرا که زود فسدان گلی که زود شکفت
کنون شکسته و هنگام شام خالک دهم
تو خودمن سحر از طرف با غ خواهی دوست
غم شکستگیم نیست ، زانکه دایه دهر
بروز ظفیلیم از روزگار پیری گفت
ذ نر د ذندگی ایمن مشو که طاسک پخت
هزار طاق پدید آدد از پی یک هفت
به جرم یک دو صباحی انشتن اندر با غ
هزار قرن در آوش خالک باید خفت
حوش آنکسیکه چو گل بکشدوشب بگلشن عمر
نخفت و شیرد ایام هر چه گفت شفت

پور قو پیغمباشی

حسین فرزند علی‌محمد ادیب پیغمباشی در سال ۱۳۸۵ شمسی در آران
کاشان متولد شد در شعر و ادب اطلاعاتی عمیق دارد و دیوان کلیم و قصاب
و صباحی را تصحیح کرده و چند اثر ارزشمند تاریخی و ادبی دارد.

سید

نام

آنچه میماند بجا از آدمی نام است و بس
و آنچه با خود میبرد اندیشه خام است و بس
زین همه طول امل دراین ره کوتاه چه سود
طول راه زندگی تامر که یکه گام است و بس
جنده کوئی نیست راحت زیراین سقف کبود
بر قناعت پیشیدنیا جای آرام است و بس
مال چون بسیار شد دام بلای زندگیست
وین شکاف جیپ زاول دخنه دام است و بس
نرم شد چون عزل سده صاحب مقام تندخوی
ناز طفل بدادا در دامن مام است و بس
بخشن مستان نه از روی صفائی باطن است
این سخاوت از کف گشاده جام است و بس
فرق علم وجهل بکدنیاست و اندر حشم خلق
عام و عالم دا اگر فرقی است یکه لام است و بس
عمرها بیحاصل از کف رفت بهر کیمیا
شعر نوهم پرتو اذ آن حنس او هام است و بس

پارساق تویسر کانی

عبدالرحمن فرزند شیخ محمد رحیم رستگار متولد سال ۱۴۸۸
شمسی در تویسرکان دارای آثاری علمی و ادبی دیوان عنصری و رضی را
تصحیح کرده و رسالته در معرفة النفس دارد و تاریخ تویسرکان را تألیف
کرده .

ناز عشق

عشق دا نازم که ناز عالم امکان اذ اوست
عالیم و آدم‌همه فرمانیم و فرمان اذ اوست
حمله ذرات وجود اذ پر تو حودشید عشق
گرم حولا نندو هم ذرات و هم جولان اذ اوست
بندۀ آن سرد بالایم که در باغ وجود
این گریان بادس گردان و گل خندان اذ اوست
فلسفی گوید جهان میدان جنگ و ذندگیست
می‌نگوید جنگ اذ او، جنگی اذ او میدان اذ اوست
پیش عارف درد و درمان و غم و شادی یکیست
شادی اذ او غصه اذ او دردازا و درمان اذ اوست
عاشق آن دوی و مویم، مومنم یا کافرم
مومن اذ او کافر اذ او کفر اذ او ایمان اذ اوست
ساحل و گرداب یکسان است پیش پارسا
پھر اذ او ساحل اذ او کشتی اذ او طوفان اذ اوست

شکوفه و جمال

شکوفه دیدم و یاد جمال او کردم
شکفت خاطر من نا خیال او کردم
هر آن لطیفه که گفتم ز لطف و نزهت گل
چو نیک در نگری وصف حال او کردم
فضای تیره طبعم چو روز روشن شد
~~بلطف~~ یاد ز صبح وصال او کردم
ز شوق، قامت سرد چمن برقص آمد
سخن چو اذ قد با اعتدال او کردم
پلاله و گل و سنبل نه دنگه هاندو نه بوی
چو من حدیث دخ و زلف و حال او کردم
هو اخوش است و چمن دلکش است و یار بکام
بیار ہاده که حالی مجال او کردم

پوچ

پروین دولت آبادی متخلص به پری تولدش سال ۱۳۰۴ شمسی در
اصفهان پدرش حسام الدین مایه اشعارش اندوه و رنج و غم است و غز لیاتش
روان و روح پرور است .

پخاموش شکستم نعمه دل در گلو امشب
 باشکی خواستم شویم ذ خاطر یاد او امشب
 کجاوی ای می روشنگر اذاین غم خلاصم کن
 آمان ده در کنار حود من را زین فتنه جوامشب
 شکفت . از یاد او در حان مستاقم غمی سودان
 که از شمع و می آخر برداشکم آبرو امشب
 خدا و امشب ای ساقی دوچشم خسته برهم نه
 که من پیمانه دل می نهم جای سبو امشب
 پنازم حانه دل را که حود گنج مراد اینجاست
 پنهانی تازه آراید دلم روی نکو امشب
 قبای بخت صد چاکم میین کاین جامه حسرت
 باهی یا نگاهی میتوان کردن رفو امشب
 پری در شوره زاد عمر اشک شود بختی ریز
 که من چون لاله میسانم نژون دل وضو امشب

ساغر انده

آرام کی گیرد دل دیوانه من
 پندش مده پندش مده در حانه من
 سر گرم هایه‌وی حود میماند امشب
 این مایه‌ی شور و شر مستانه من
 در حلوت شبهای حاموشی که دارم
 حن غم نکوبد حلقه بر کاشانه من .
 سر میکشید چون شعله از حانم غم و درد
 نی آف خنده‌ی گرم تو در پیمانه من
 در ساغر انده من یاد تو حوش
 وای از تو وای از ساغر دندانه من
 خالی نمی‌ماند صد از گوهر اینجا
 با یاد تو ای تازین دندانه من
 ما دا پری افسون غمها می‌فریبد
 پایان ندارد لاجرم افسانه من

پیروز

محمد کلانتری متخلص به پیروز متولد ۱۳۰۶ خورشیدی در مشهد
اشعارش اجتماعی و گفتارش مورد توجه عموم مضماینی نو در قالب شعر
کهنه دارد.

فُرُوغ بزم يارم ، ماهتمام میتوان گفتن
 غرِدَب بام عمر آفتابم میتوان گفتن
 در آن بزمی که حام پاده‌ام اذ پا در افتاده
 سرودم ، نعمه‌ام ، سورم ، رهابم میتوان گفتن
 به پیش موج طوفان دیده دریای بی ساحل
 سپک حین و سپکبالم حبابم میتوان گفتن
 در آن مکتب که درس عشق آموخته حوبان را
 کلام ، نقطه‌ام ، حرف ، کتابم میتوان گفتن
 گریزانم از این خلعت گرفته سام بیرایان
 سرارم ، شعله‌ام ، نورم ، شهابم میتوان گفتن
 بکام حوبش از دوران تلغخ ذندگی نیشم
 بکام دوستان نوشم ، شرابم میتوان گفتن
 برای تسله کلامان محبت حشمه نوشم
 قریب وادی سویشم سرابم میتوان گفتن
 سراپا سوختم در آتش آندوه و حر انکی
 نباشد حاصل آهم ، کتابم میتوان گفتن

***

بسکه میترسم ذ طبع غم فرای حوبشن
 ماهده‌ام چون حده در ویرانسای حوبشن
 بی نوایی بیں که مردم حوشدل از آوای من
 لیک من خونین دل از ساز و توای خوبشن
 پارها گفتم هرو ایدل بکوی دلبران
 رفتی ای دیوانه و دیدی سرای خوبشن
 آنکه میزد با دورنگی لاف بکرنگی بمن
 دیدم او را هیجو سایه در قفای خوبشن
 گر خطای من وفاداری به پیمان تو بود
 گشته‌ام اکنون پیمان از خطای خوبشن
 من که روذی میردم آتش بجان درد و غم
 آتش اینک ذ سوز ناله‌ای خوبشن
 خون دل ریزد بچای هی بچام بیدلان
 ایکه سر مستی ذ حام دلربای خوبشن
 قامت پیروز خم شد در بهادر ذندگی
 کردہ‌ام زانوی لرزان را عصای خوبشن

توللی

فریدون توللی فرزند جلال ولادتش سال ۱۳۹۶ شمسی در شهر از
از نوپردازان نامور معاصر و در قدرت طبع و روانی شعر کم نظر چند
اند از او بچاپ رسیده است .

ماه دل افسرده دد سکوت شبانگاه
یوسه غم ذد بکوهار و فرو رفت
حهره او مود گوئیا که غم آلوه
رفت و ندامن جها که بر سر او رفت

***

سایه فزوئی گرفت و دامن پندار
رفت پدانجها که بی نشان و کران بود
رفت پدانجها که حنده هستی غم داشت
رفت پدانجها که اشک بود و حزان بود

***

حسنه ذ آوارگی ، پدره تاریک
حون دل آواره بحتم که هوسناک
سر بس صخره کوفت بادو بنالید
روی بهر آستان نهاد و بنالید

***

راست نو گفته انگاه دوزخیان داشت
یا غم آیندگان حاک همی دید
دیده اندوهبار اختر شبکرد
کافی همه افسرده بود و حسته دلسرد

***

من بسب تیره پسته دیده افسوس
پنجه بکشاده بی سیاهی شبکیر
مست دراندیشه های غمزده بودم
دد پی آن آرزوی گمشده بودم

***

باد بتو فید و ماگوان ذ دعی سرد
شماع حموشی گرفت و کلبه چیزه
حن حن آدم پائی از گذر باع
روی بایوان نهاد و حلقه بدر حورده

***

حاستم از حا هرسناک و سبکخیز
کلبه سید بود و باد در تک و پو بود
کیست؟ دراین تیر گی دوبازوی پرمه
گرم و سبک حلقه ذد بگردنم او بود

ثابتی

رضا ثابتی فرزند عبدالخالق تولدش سال ۱۳۹۰ شمسی در تهریش
تهران شاعری روشنفکر و احساساتی است شعرش شیوا و دارای مضمونی
دلنشین است .

نهین میاژن ذ دست تو گر غمی دارم
 که با حیال تو ای دوست عالمی دارم
 بهون تییدن صید آرزوی صیادست
 تو شاد باش ، که من کوشة غمی دارم
 دگر ذ حال پریشان من چه میپرسی ؟
 بیاد موي تو افکار درهعی دارم
 غبار سبزه لگدکوب باد و بارانست
 ذ اشک و آه ، بدل باغ خرمی دارم
 دوای درد من اجز تو کس ، نمیداند
 بیا که اذ تو تمنای عرهعی دارم
 اگر حوموی تو امشب بخوش میپیچم
 عصب مدار ، که آشفته عالمی دارم

نشاخت او هرا

از بس ضعیف کرده تمنای او منا
 در یند عشق ، بسته بیک تار مو منا
 دیگر هرا برای چه آزاد میدهد
 در دم همین بس است که نشناخت او منا
 آگه ذیش حار تمنای او نبود
 آنکس که ساحت با گل من روپر و منا
 بگذار ، تا بطننه بگویند عائنقست
 بی او چه حاجتست باین آزو منا
 فصل بهار و فصل شرابست و باک نیست
 از طعندهای ذات بیهوده گو منا
 حواهم که بعد مرگه ، بخاکم گزد کند
 ای زندگی ؛ بس است همین آزو منا
 دیگر منا تحمل دیدار یار نیست
 بیهوده میکشد بدقاچ او منا

چوپان شیرازی

معن الدین ابوالقاسم جنید بن محمود شیرازی داعظی صوفی هست
و عارفی رسیدل بوده طبعی روان و روحی بر هیجان داشته وفاتش
۷۹۱ هجری است .

گدام دست گه از حسرت تو پر دل نیست
 گدام پای که از حیرت تو در مگل نیست
 سری که حست که ارزح تیخ خونخوارت
 کجا روم ، چکنم ، با که گویم این معنی
 ب آستان توجون مرغ نیم بصل بست
 که زاد راه ندادیم و روی منزل بیس
 که دستگیر و مرا میکند دد این غرقان
 که حان بحلق رسید و امید ساحل نیست
 کنند حلق نصیحت که دل بصر دهم
 چیگوشه پند پذیرم که خود مرا دل نیست
 هنگز عنا بت او رهنمای من گردد
 و گزنه سعی مرا هیچگونه حاصل نیست
 سفید راه بیان کبده مقصود
 گرت دفیق بود لطف دوست مشکل نیست

***

در پی وصل بوای دوست بحان می گردم
 روز و شب بی سروپا گردجهان می گردم
 تا در کاسانه وصل تو هشایی یا به
 بر سر کوی تو بی نام و شان می گردم
 ههواداری خودشید رجت ، ذره صاف
 که عیان می شوم و گام بهان می گردم
 گاه حون - اک بکوی تو وطن می سازم
 گاه حون باد بکوی تو روان می گردم
 می داعید بو و بیم تو روزی صدیار
 ای که نادرور بحوالی حضرت بیس که من
 گرد کویت عمه ش نفره زیان می گردم
 می کشم بار غم هم نو همواره ، بیان
 گرجه دل حسته ازین بار گران می گردم
 می سوم دده ن بوی تو ، ر باد سحری
 در شب هم که بی قاب و توان می گردم
 دلم از دس پرده برای حوشید
 رورگاریست که اند پی آن می گرم

جامی

نورالدین عبدالرحمن جامی که در ولایت خراسان بسال ۸۱۷ هجری بدینا آمده نام پدرش نظام الدین دشتی بود و ارادت جامی به سعد الدین محمد کاشغری و خواجه علی سمرقندی و قاضی زاده رومی بوده و در سلک تصوف از صوفیه نقشبندیه و از عرفاو شعرای پر مايه ايست که آثاری ارزشنه از خود بیاد گار گذاarde و میکويند بشماره عدد (جامی) پنجاه و چهار دفتر و رساله داشته در سال ۸۹۸ هجری پس از ۸۱ سال زندگانی در هرات با عزت از دنیا رفت و جنازه اش را با احترام بخاک سپردند و سراغ وجود عارف و شاعر و متفکری بزرگ خاموش شد .

عادعن است این قمریا لاله حمر است این
یا شاعع شمس یا آینه دلهاست این
یارب این طاقت یا محراب یا قوس قزح
یا هلال عید یا ابروی یاد ماست این
چشم نر آهوست یا حادوست یا صیاد دل
یا دو بادام سبی یا نرگس شهلاست این
حقه لعل است یا سرچشمیه آب حیات
یا دهان یا میم یا طوطی شکر حاست این
یارب این خورشید تا باقیست یا ماه تمام
یا فرشته یا ملک یا شوخ بی پرواست این
قامت است این یا الف یا سرو یا نخل مراد
یا مگر گلدسته با غ جهان آداست این
زلف تو پیچان جو ذهنیست یا قلب دل
سنبل تازه بود یا عنبر ساد است این
طوطی شیرین سخن یا قمری با غ جنان
بلبل بیخانمان پا حامی شیداست این

چو پا گشته میری

میر را داراب جویای کشمیری در اواسط قرن یاردهم بدین آمد
و به سک هندی اشعاری شوا سرود و سال ۱۱۸ هجری حبای را مدرود
کفت حدس تبریزی بوده و پیش از ملاساهری نام داشت بی تکلف رسکر
ریزی خائی (حولیا) طوطی نطق تو طرد سخن آموخته است .

سینه صد حواک مانند قفس داریم ما
 ماله بھلو سکافی حوانی حس داریم ما
 راد داد عمق را سود میحال دم و دن
 بچیه بر دحم دل اد مار بس داریم ما
 عاقب ما گوشه‌ای اره دو عالم ساختیم
 کبیح حشم سرمه آلودی هوس داریم ما
 هنچ سر کش را بحسم رار ، الکب داده‌ایم
 صد بستان سعله در آعوش حس داریم ما
 دندگانی در گرفتاری مار احیون حیان
 ارتقیس گوگم (حوانی) تا بس داریم ما

- درون ما

داع بیو بود لاله صفت رویت قن ما ای مرده دلان یکه هس از ما مگر مرید داریم رم حسرت دیدار حوانی حوانی ما	حوانی حیجه بود رحم تو حرومن ما بوی دم عیسی مسوید اد سجن ما هم محلن بسون بود ای حمن ما
---	---

خهر

سان خیست عمر من که بیارم اد آن گذست
 نتوان گذست اد تو ر حان بیتوان گذست
 نتوان گذست اد کمر تایدار بیار
 دلخشن بحیرتم که حسان رامیان گذست
 مردانه پش پایی بر افلاک میزیم
 دستم کسی بود که ارین هشت حوانی گذست
 گویم اگر مکوه بیارد حوانی داد
 اد عصف آنجه بیتو ناین ناتوان گذست
 حوانی بطور طالب آمل عرسی اس
 بپس بخوردیس ر مار بدران گذست

جلوه

میرزا ابوالحسن جلوه ۱۴۳۸ هجری در گجرات هند متولد شد
خاندانش روحانی پدرش میرسید محمد طباطبائی متخلص به مظہر جلوه
اصلًا از مردم نائین است و تحصیلاتش را در اصفهان بیایان رساند به تهران
آمد و مسکوتفت گزید در فلسفه و حکمت و ادب و شعر دارای مقام بلندی
بود مجرد زیست و سال ۱۳۶۲ در سن ۷۶ سالگی از دنیارفت و در
آن مابویه شهر ری مدفون شد .

ای دوست

با حرص و امل چون هله همراه نیاشم
پس از چه من عور دگدا ، ساه نیاسم
در ویشم د حرسند چرا با مدد دوست
با این سرف و مرتبه و حاه نیاشم
جهانی است طمع ژرف که قمرس نه پدیده داشت
صد شکر فرو رفته در این جاه نیاشم
من دوست همی حواهم به حنت و فردوس
الحمد که با همت کوتاه نشام
ظلم است که با این همه الطاف حد او بده
من تاکر و مشتاق الى الله نیاشم
من کسب شرف کردم اذ درگه آن دوست
حون پندۀ آن سدره و درگاه نیاشم
راحت طلبم ، حیمه و حرگاه بود و نفع
ران در طلب حیمه و حرگاه نیاسم
با طلعت او همچو گدایان دگر من
سب منتظر ، سر ردن ماه نیاشم
ای دوست شنیدم تو همه مهر و وفا نیاشم
دردا که من اذ این صفت آگاه نیاشم
تو بر سر من هیچ نیایی مگر ای دوست
آگاه بیایی که من آنگاه نیاشم
ای حلوه چو من قیسم اذ این رمه شکفت
گر آنکه پسندیده و دلخواه نیاشم

چهلی

ابوتراب فرزند حسین متولد سال ۱۲۸۷ شمسی در شهر دزفول از
شعرای نامور و زندگانی پر تحولی را گذرانده و حالا در بکی از
کارخانه‌های ملی به کار حسابداری روزگار را می‌گذراند.

از شب هجران برایم یادگاری مانده است
 آم سوزانی و چشم انکساری مانده است
 بی تو ای گل در حران غم چنان پیجیده ام
 کر و خودم شاهه بی بر گهواره مانده است
 بوستان حولانگه زاغ است و میدان زغن
 پیجهت نبود که بطل برگزاری مانده است
 حان به تن ای دوست از بهر تثارت مانده بود
 جون تورفتی دیگر از بهر چه کاری مانده است
 رفتی و بگذاری پا مر سرم چون حاک راه
 آمدی اکنون که از حاکم غباری مانده است
 پسند ند میخواه رفت آن نشها از سر حلی
 باقی از دوران مستیها حماری مانده است

فروع ماه

عکس رخت بچشم تو ما فتاده است
 امشب فروع ماه بدریا فتاده است
 از معجز لب تو در احیای حان حلق
 صدها گره بکار مسیحا فتاده است
 در حلوه گاه حسن تو ایسو حوش حرام
 هر حا سهی قدی بود از پا فتاده است
 تا دامن تو بوسه دهد اسک پاک من
 سین صفت ز عالم بالا فتاده است
 لب واکرده غنجه و از باگه عنديلب
 در طرف باغ بين که حه غوغای فتاده است
 زاهد اگر ز پاده من آلوده دامن
 بر دامن تو لکه تقوی فتاده است
 با یک تبسمش دل وارسته جلی
 در درطه هر اد تمدا فتاده است

چهلی

ابوتراب فرزند حسین متولد سال ۱۳۸۷ شمسی در شهر دزفول از
شعرای نامور و زندگانی پر تحولی را گذرانده و حالا در یکی از
کارخانه‌های ملی به کار حسابداری روزگار را می‌گذراند.

از شب همان برايم يادگاري مانده است
 آه سوزاني و چشم اشکباري مانده است
 بی تو اي گل در حران غم چنان پیجیده ام
 کر وحودم شاهه بی برگها و باری مانده است
 بستان حوالانگه زاغ است و میدان زاغ
 پیجهت نبود که بليل بر کناري مانده است
 حان به تن اي دوست از بهر تذارت مانده بود
 چون تورفتی دیگر از بهر حدا کاري مانده است
 دفتي و بگذاستي پا در سرم چون حاک راه
 آمدی اکنون که از حاکم غباری مانده است
 بسته شد هیخایه رفت آن بشدها از سر جلی
 باقی از دوران مستیها حماری مانده است

فروع ماه

عکس رخت چشم تر ما فتاده است
 امشب فروع ماه بدریا فتاده است
 از معحر لب تو دد احیای حان حلق
 صدعا گره پکار مسیحا فتاده است
 در حلوه گاه حسن تو ایسرد حوش حرام
 هر حا سهی قدی بود از پا فتاده است
 تا دامن تو بوسه دهد اسک پاک من
 سیقم صفت ذ عالم بالا فتاده است
 لب واکرده غنجه و از باوگه عنديليب
 در طرف باع بین که یجه غوغا فتاده است
 زاهد اگر ز باده من آلوده دامن
 بر دامن تو لکه تقوی فتاده است
 با یک تبسمش دل وارسته حلی
 در ورطه هزار تمنا فتاده است

حافظ

خواجه شمس الدین محمد فرزند بهاءالدین حافظ شیرازی که او را خدای غزل عرفانی باید نامید استادی است یگانه و شاعری است فرزانه سخنور است ساحر و حکیمی است ماهر در زندگانی تحولات بسیار دیده و با مشکلات زیاد دست و پنجه نرم کرده از زهد خشک گردان بوده و چون دیگران قرآن را دام تزویر نکرده و در دنیا عرفان و تصوف سیر و سلوک کرده و جز حیرت حیزی برآ و نیافروده در معما و وجود تحقیق را فسون و افسانه دانسته و از مسافت روگردان و به گوشه نشینی و افزواء راغب بوده از داغزن و فرزاندان ناراحتی دیده و از زبان حاسدان و ظاهر پرستان تهمتها و ناروایه هاشمیه بسن پیری رسیده و خودش سروده دیدی دلایل که آخر پیری وزهد و علم با من چد کرد دیده معشوقه باز من عمرش از شصت سالگی گذشته و تولدش بطور یقین معلوم نیست وفاتش سال ۷۹۹ هجری در شیراز اتفاق افتاد بعضی ۷۹۴ نوشته‌اند عبارت (خاک مصلی) ماده تاریخ فوت اوست از سعدی و خواجه سلمان پیروی کرده و پیشتر غزلیات سلمان ساویجی را استقبال نموده خدای شعر و غزل حافظ است و هر غزلش به نزد اهل ادب یک جهان بپادارد.

ای که با سلسله زلف دراز آمده
 فرصت باد که دیوانه نواز آمده
 آب و آتش بهم آمیخته از لب لعل
 بحشم بد دور که خوش شعبده باز آمده
 ساعتی ناز هفرما و بگردان عادت
 بجون پرسیدن ارباب نیاز آمده
 آفرین بن دل فرم تو که از بهرثواب
 کشته غمزه حود را بنمار آمده
 زهد من با توجیه سنهد که به بقای دلم
 مست و آشته بخلوتگه راز آمده
 پیش بالای تومیرم حه بصلح وجه پحنگ
 که بپر حال برآزندۀ ناز آمده
 گفت حافظد گرت خرقه شراب آلودست
 مگر اذ مذهب این طایفه باز آمده

حضرتین

شیخ محمد علی حزین فرزند ابوطالب متولد در اصفهان جدهش
شیخ زاهد گیلانی سال تولدش ۱۰۳ هجری وفاتش سال ۱۱۸۹ قمری در
اصفهان مدفون شد منش ۷۸ سان اشعارش شیوا و روان و دلنشین است .
بتاری